

Mestna občina Celje
Komisija Mladi za Celje

HUMOR V DR. SEUSSOVI POEZIJI ZA OTROKE
RAZISKOVALNA NALOGA

AVTORICI:

EVA KREJIĆ, 9. a

ZALA KOŠEC, 8. a

MENTORICA:

Suzana Miljević, prof.

Celje, marec 2019
Osnovna šola Ljubečna

HUMOR V DR. SEUSSOVI POEZIJI ZA OTROKE

RAZISKOVALNA NALOGA

AVTORICI:

EVA KREJIĆ, 9. a

ZALA KOŠEC, 8. a

MENTORICA:

Suzana Miljević, prof.

Celje, marec 2019

KAZALO

POVZETEK	4
ABSTRACT	4
1 UVOD	5
1.1 NAMEN NALOGE	5
1.2 HIPOTEZE	6
1.3 METODOLOGIJA.....	6
2 HUMOR V OTROŠKI LITERaturi	7
4 REZULTATI RAZISKAVE	9
4.1 REZULTATI RAZISKAVE V DELU <i>THE CAT IN THE HAT</i> ALI <i>MUC KAPUC</i>	9
4.2 REZULTATI RAZISKAVE V DELU <i>GREEN EGGS AND HAM</i> ALI <i>ZELENA JAJCA IN KRAČA</i>	11
5 INTERPRETACIJA RAZISKAVE ALI DISKUSIJA	15
6 ZAKLJUČEK	18
7 VIRI	19
8 PRILOGE	20
8.1 PRILOGA 1 ANKETA.....	20

POVZETEK

Raziskovalna naloga, ki sva si jo izbrali raziskuje humor v delih Dr. Seussa *The cat in the hat* oz. *Muc kapuc* ter *Green Eggs and Ham* ali *Zelena jajca in krača*. Potek najinega raziskovanja se je začel s postavljanjem raziskovalnih vprašanj, ki sva jih oblikovali v raziskovalne hipoteze. Poiskali sva literaturo s pomočjo spleta in šolske knjižnice ter oblikovali nekaj teoretičnih izhodišč. Nato sva se lotili praktičnega dela raziskovanja. Otrokom 3. razreda *Osnovne šole Ljubečna* sva prebrali knjigo *Muc kapuc* v angleškem izvirniku in slovenskem prevodu. Otrokom sva razdelili anketo. Po rešenih anketah sva naredili analizo odgovorov, ki sva jih prikazali v grafih. Ob končanem delu sva z rezultati, ki sva jih dobili, hipoteze bodisi potrdili bodisi ovrgli.

ABSTRACT

The research task we have chosen is about humor in children's books *The cat in the hat*, its Slovenian translation *Muc Kapuc* and *Green Eggs and Ham* and its Slovenian translation *Zelena jajca in krača* written by Dr. Seuss. The course of our research began with the theoretical part in which we first set a research question from which we hypothesized. We collected the literature on the internet and in our school library to form the theoretical background for our research. Then we started the practical part of the research in which we read the book *The cat in the hat* in English and the Slovenian translation to the children in grade 3 at the *Ljubečna Primary School*. We distributed the questionnaire to the children, which encompasses 5 questions. After the completed surveys, we made an analysis of the answers and we presented them in the form of graphs. Finally, we could confirm or disprove the hypotheses that we had previously formulated at the very beginning of the research.

1 UVOD

»Humor je človeku največji dar.«

Mark Twain

Humor je vrsta zabave in oblika človekovega sporazumevanja, katere namen je spraviti ljudi v smeh in jih razvedriti. Poznamo več vrst in oblik humorja: ironija, parodija, sarkazem, satira, burleska, šala ali vic, humoristična povest, humoreska, aforizem, pamflet, komedija. Tip humorja, ki je bil prisoten ob branju knjig se imenuje humoreska.

Raziskovalno nalogo sva si izbrali zaradi zanimivega naslova, tj. teme. Zanimalo naju je, ali so knjige dr. Seussa otrokom 3. razreda smešne in zakaj; ali je učinek ekvivalenten tistemu, ki ga imajo dela dr. Seussa drugod po svetu. Želeli sva izvedeti, ali bi otroci znali razložiti oz. povedati, zakaj jim je bil določeni del knjige smešen oz. zanimiv, zato sva knjigi v izvorniku in prevodih prebrali, odzive otrok pa posneli. Glede na raziskovalna vprašanja sva sestavili kratko anketo, ki je vsebovala 5 vprašanj. Sledila je analiza odgovorov, katere sva se lotili tako, da sva 3. razred razdelili po spolu, saj nas je zanimalo, ali so kakšne razlike med dečki in deklicami. Odgovori so predstavljeni v odstotkih in prikazani v obliki stolpčnih grafov.

1.1 NAMEN NALOGE

Namen naloge je, da raziščeva zakaj oz. ali sta deli dr. Seussa otrokom 3. razreda *Osnovne šole Ljubečna* smešni. Zato sva se odločili posneti obrazno mimiko otrok med branjem obeh knjig. Želeli sva izvedeti, ali je njihova obrazna mimika v skladu z odgovori, na katere so odgovorili v kratki anketi. Zanima naju, ali otroci doživljajo takšne knjige kot smešne in če da, zakaj je tako. Želeli sva ugotoviti, ali bodo otroci razumeli bolje angleške izvornike ali slovenske prevode, zato sva jim na anketi tudi ponudili možnost, da so ocenili lastno razumevanje obeh knjig.

1.2 HIPOTEZE

Pred začetkom, raziskave sva oblikovali nekaj raziskovalnih hipotez ali predpostavk, ki sva jih preverili s pomočjo metode opazovanja in s pomočjo anketnega vprašalnika, ki je sestavljen na podlagi spodnjih raziskovalnih hipotez:

Hipoteza 1: Knjige bodo bolj smešne deklicam 3. razreda *Osnovne šole Ljubečna*.

Hipoteza 2: Slovenski prevodi bodo učencem in učenkam bolj smešni kot angleški izvorniki.

Hipoteza 3: Učencem in učenkam bodo bolj smešno besedilo kot ilustracije.

Hipoteza 4: Otrokom bo najsmušnejša knjiga *Zelena jajca in krača*.

1.3 METODOLOGIJA

Raziskovalna naloga je razdeljena na teoretični in praktični del. V teoretičnem delu sva na kratko predstavili humor v otroški literaturi. V praktičnem delu sva uporabili neeksperimentalno opazovanje z udeležbo, s čimer sva želeli opazovati spontani odziv učencev in učenk. S komparativno metodo sva predstavili primerjavo podatkov, ki se navezujejo na učence in učenke, ki sva jih opazovali. Podatke sva zbrali s snemanjem učencev in učenk 3. razreda *Osnovne šole Ljubečna*, ter z izvedbo ankete. Iz raziskovalnih hipotez smo oblikovali anketni vprašalnik, ki obsega 5 vprašanj. Po opravljeni anketi sva odgovore učencev in učenk 3. razreda analizirali in rezultate prikazali v obliki stolpčnih grafov. Odgovore sva analizirali tudi po spolu. Pri raziskavi sva uporabili kvalitativno raziskovalno metodo, s katero sva prišli do podatkov, koliko učencev in učenk je odgovorilo na anketna vprašanja in kako so nanje odgovarjali. Pri tem sva si pomagali z uporabo računalnika in prikazov. Pridobljene podatke sva s pomočjo deskriptivne metode tudi predstavili, opisali in pojasnili.

2 HUMOR V OTROŠKI LITERaturi

V SSKJ je humor opredeljen kot:

- humór: sposobnost za duhovito, šaljivo prikazovanje česa; zastar. veselo razpoloženje, dobra volja;¹

V zgodovini literature se je mnogo pisalo o humorju. Pojem humor je zelo kompleksen. Govorca istega jezika lahko povsem različno dojameta sporočilo in morda niti ne razumeta šale. Raziskovali so ga mnogi in prišli do naslednjih ključnih ugotovitev:

- O humorju govorimo bolj kot o lastnosti ali kvaliteti smešnega, produkt je torej smeh ali vsaj nasmešek.
- Vsi imamo različne predstave o tem, kaj je smešno in ne smejemo se vedno dobronamerno; dražljajev, ki povzročajo smeh je veliko.
- Humor je lahko komičen ali smešen, ker je lahko superioren s tem, ko nekoga osramoti, *namenski*, kadar je namen sporočila vzbujanje smeha; *nenamenski*, kadar namen sporočila ni vzbujanje smeha, a ga vseeno povzroči in *nedosežena* sporočilnost smešnega, kadar šala ni razumljena.
- Humor obstaja v številnih oblikah: lahko je povezan z jezikom ali igro besed, situacijo ali književnimi liki.
- Obstajajo 3 načini, kako lahko nastane komičnost ali smešnost: s ponavljanjem, inverzijo in vzajemnim vplivanjem.²

Principov humorja v otroški literaturi je lahko več, in sicer jih delimo tako, ali je oseba, ki doživlja knjigo poslušalec ali bralec. Odvisno je tudi za kateri tip humorja gre in sicer se ob različnih tipih humorja drugačno izražamo. Otroci že od samega rojstva doživljajo utrinke humorja in sicer tako razvijejo svoja čustva in smisel za humor. Element v otroški literaturi je lahko določena beseda, dogodek, slika ali besedna zveza, ki poudari humor v literaturi in vzbudi določena čustva tj. smeh v otroku.

Po Saksidi (2002) je v mladinski poeziji od ljudske pesmi do sodobnosti opaziti različne vzorce in vloge humorja, in sicer: nonsensni humor, ki ima poleg posredne spoznavne tudi očitno zabavno vlogo, vzgojni humor komičnega (nezglednega) otroškega lika, ki poleg zabavne vloge posredno vzgaja, humor odobravalnega opazovanja otroške igre s perspektive odraslega, humor oporekanja, ki se izraža v tabujih in deluje kot upor zoper pravila lepega

¹ SSKJ (b. d.). Pridobljeno, 15. 2. 2019, http://bos.zrc-sazu.si/cgi/a03.exe?name=sskj_testa&expression=humor&hs=1

² THE TRANSLATION OF HUMOUR IN ROALD DAHL'S PARODY (2009). Pridobljeno, 15. 2. 2019, <http://citeseerx.ist.psu.edu/viewdoc/download?doi=10.1.1.890.4501&rep=rep1&type=pdf>

vedenja in spodobnost, ki jo odrasli pričakujejo od otroka, ter satirični humor —
zastrta kritika nravi oz. družbe.³

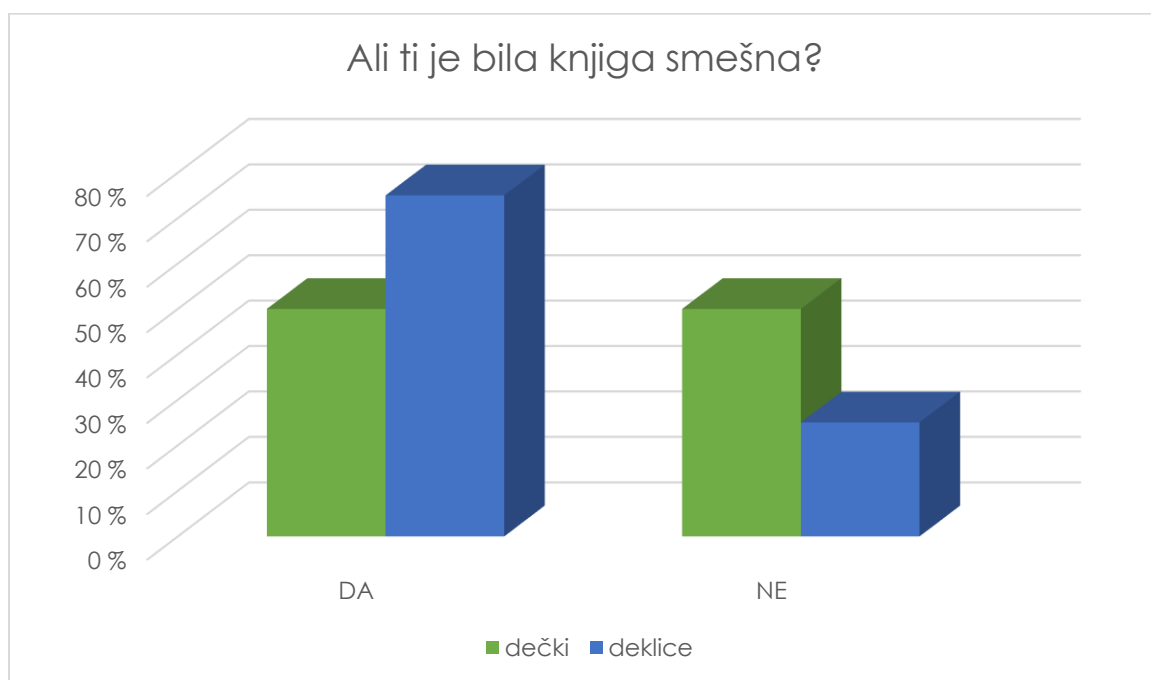
³ *Humor v mladinski poeziji* (2002). Pridobljeno, 15. 2. 2019, <http://www.dlib.si/stream/URN:NBN:SI:doc-U2D48IVD/44f5bdd3-de0a-4559-8a0b-a3c113290929/PDF>

4 REZULTATI RAZISKAVE

Rezultati so pridobljeni s pomočjo anketnega vprašalnika, na katerem je 5 vprašanj in z opazovanjem z udeležbo. Knjige so učencem 3. razreda bile prebrane v slovenskem in angleškem jeziku, hkrati pa smo posneli njihov odziv na prebrano. Rezultati so predstavljeni za obe knjigi posebej. Najprej so predstavljeni grafi v stolpčni obliki za angleški izvirnik *The Cat in the Hat* in slovenski prevod *Muc Kapuc* ter v drugem delu za angleški izvirnik *Green Eggs and Ham* in slovenski prevod *Zelena jajca in krača*.

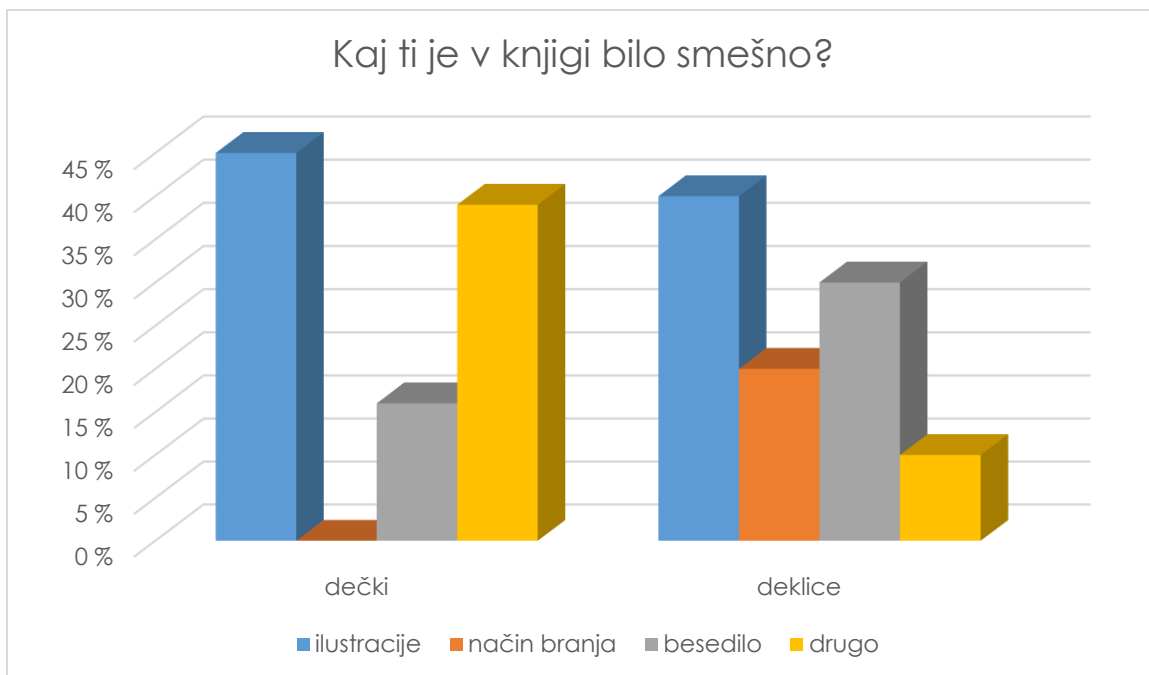
4.1 Rezultati raziskave v delu *The Cat in the Hat* ali *Muc Kapuc*

Rezultati raziskave v delu *The Cat in the Hat* ali *Muc Kapuc* so predstavljeni v spodnjih grafih. Odgovori so predstavljeni po spolu in v odstotkih.

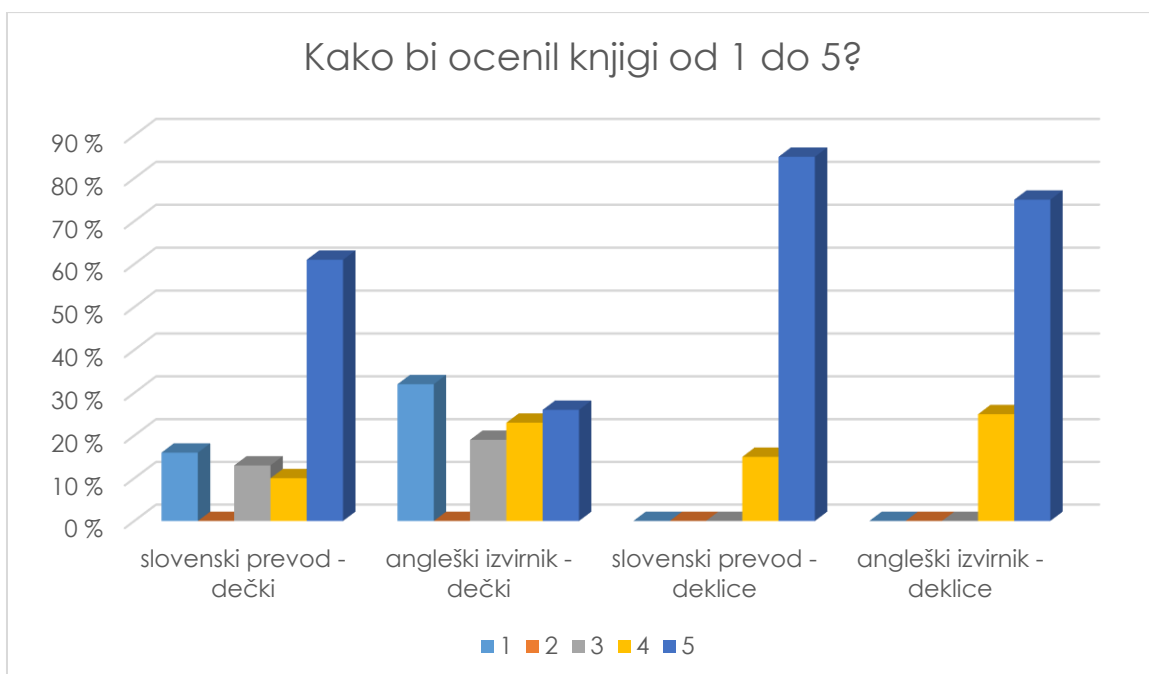
Graf 1: Ali ti je bila knjiga smešna? Odgovori učencev in učenk 3. razreda.

Graf 1 prikazuje, kako so učenke in učenci 3. razreda odgovorili na vprašanje, ali je bila knjiga smešna. Iz grafa je razvidno, da se je za odgovor da odločilo več deklic kot dečkov, in sicer 75 % deklic in 50 % dečkov. Za odgovor ne se je odločilo 50 % dečkov in 25 % deklic.

Graf 2: Kaj ti je v knjigi bilo smešno? Odgovori učenk in učencev 3. razreda.

Graf 2 prikazuje, kako so učenke in učenci 3. razreda odgovorili na vprašanje, kaj je v knjigi bilo smešno. Graf prikazuje, da se je za odgovor *ilustracije* odločilo 45 % dečkov in 40 % deklic, za odgovor *način branja* se je odločilo 0 % dečkov in 20 % deklic, za odgovor *besedilo* se je odločilo 16 % dečkov in 30 % deklic, ter za zadnji odgovor *drugo* se je odločilo 39 % dečkov in 10 % deklic.

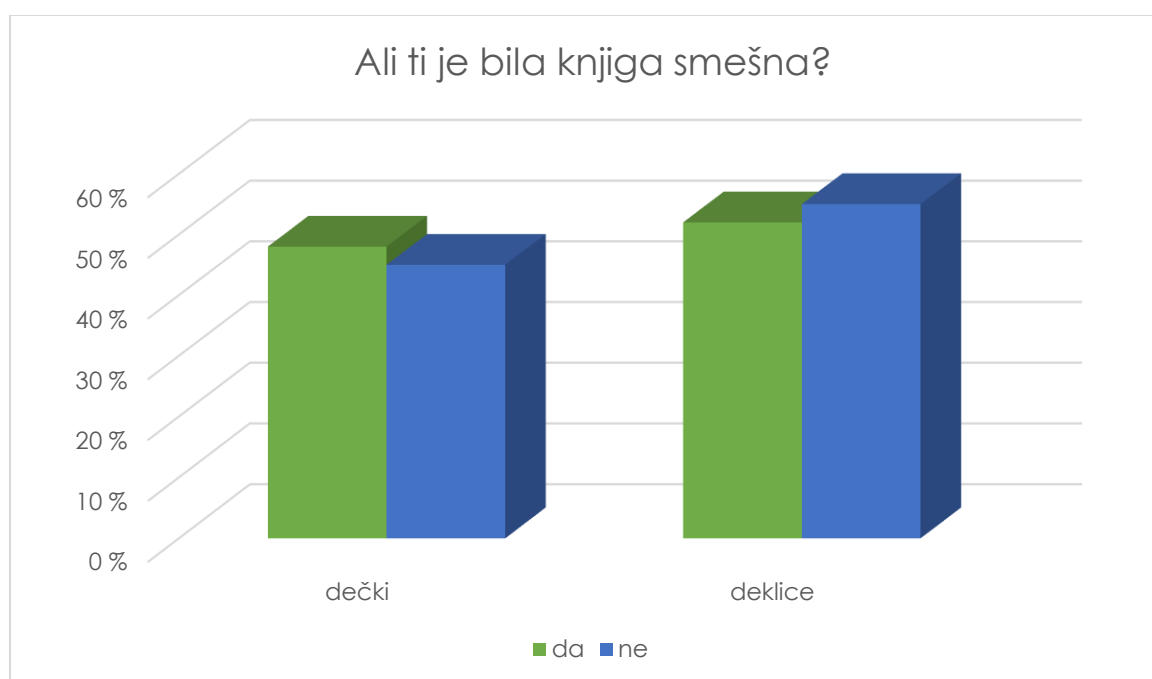
Graf 3: Kako bi ocenil knjigi od 1 do 5? Odgovori učencev in učenk 3. razreda.

Graf 3 prikazuje, kako so učenci in učenke 3. razreda odgovorili na vprašanje, kako bi ocenili knjigi od 1 do 5. Pri tem je pomembno poudariti, da je v lestvici od 1 do 5, 1 najnižja, 5 pa najvišja ocena. Graf prikazuje, da se je pri slovenskem prevodu za oceno

1 odločilo 16 % dečkov in 0 % deklic, za oceno 2 se je odločilo 0 % fantov in 0 % deklic, za oceno 3 se je odločilo 13 % dečkov in 0 % deklic, za oceno 4 se je odločilo 10 % dečkov in 25 % deklic. Za odlično oceno se je odločilo

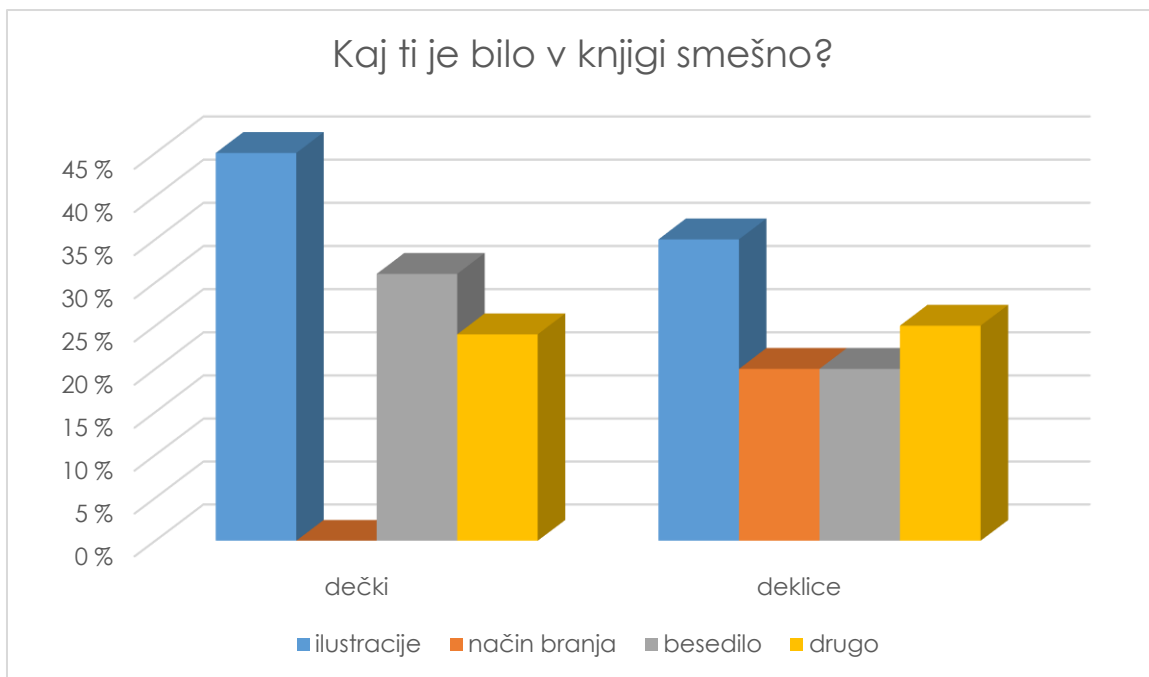
Pri angleškem izvirniku se je za oceno 1 odločilo 32 % dečkov in 0 % deklic, za oceno 2 se je odločilo 0 % dečkov in 0 % deklic, za oceno 3 se je odločilo 19 % dečkov in 0 % deklic, za oceno 4 se je odločilo 10 % dečkov in 25 % deklic, za oceno 5 se je odločilo 26 % dečkov in 75 % deklic.

4.2 Rezultati raziskave v delu *Green Eggs and Ham* ali *Zelena jajca in krača*

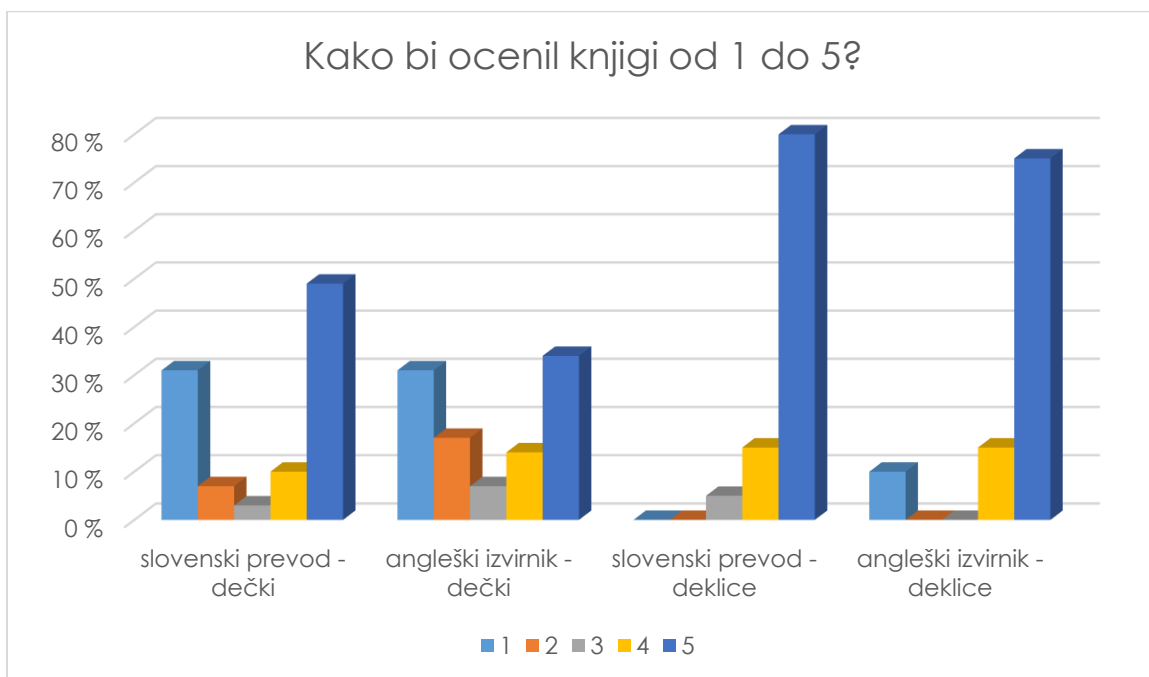
Graf 4: Ali ti je knjiga bila smešna? Odgovori učenk in učencev 3. razreda.

Graf 4 prikazuje, kako so učenke in učenci odgovorili na vprašanje, ali je bila knjiga smešna. Kot je razvidno iz grafa se je za odgovor da odločilo 48 % dečkov in 45 % deklic, za odgovor ne pa 52 % dečkov in 55 % deklic.

Graf 5: Kaj ti je v knjigi bilo smešno? Odgovori učencev in učenk 3. razreda.

Graf 5 prikazuje, kako so učenke in učenci odgovorili na vprašanje, kaj je bilo v knjigi smešno. Kot je razvidno iz grafa se je za odgovor *ilustracije* odločilo 45 % dečkov in 35 % deklic, za odgovor *način branja* se je odločilo 0 % dečkov in 20 % deklic, za odgovor *besedilo* se je odločilo 31 % dečkov in 20 % deklic, za odgovor *drugo* se je odločilo 24 % dečkov in 25 % deklic.

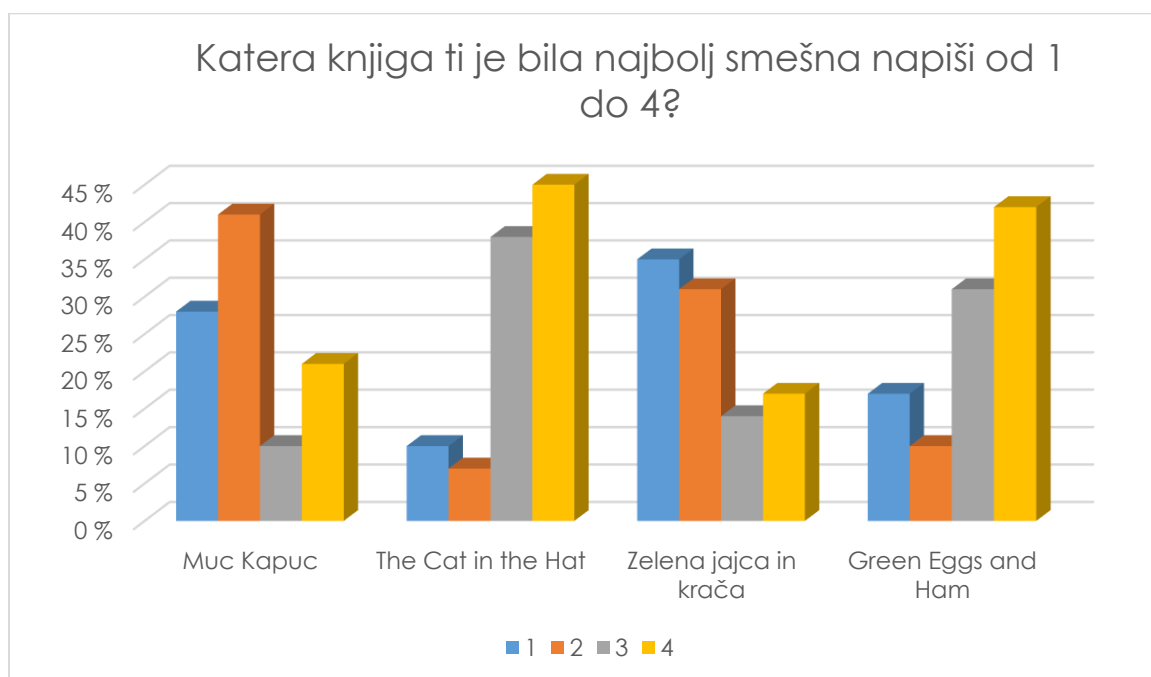

Graf 6: Kako bi ocenil knjigi od 1 do 5? Odgovori učenk in učencev 3. razreda.

Graf 6 prikazuje odgovore na vprašanje, kako bi ocenil knjigi od 1 do 5. Pri tem je pomembno poudariti, da je v lestvici od 1 do 5, 1 najnižja, 5 pa najvišja ocena. Iz grafa

je razvidno, da se je pri slovenski prepesnitvi za oceno 1 odločilo 31 % dečkov in 0 % deklic, za oceno 2 7 % dečkov in 0 % deklic, za oceno 3 3 % dečkov in 5 % deklic, za oceno 4 10 % dečkov in 15 % deklic, za oceno 5 49 % dečkov in 80 % deklic. Pri angleškem izvirniku se je za oceno 5 odločilo 31 % dečkov in 10 % deklic, za oceno 2 17 % dečkov in 0 % deklic, za oceno 3 7 % dečkov in 0 % deklic, za oceno 4 14 % dečkov in 15 % deklic, za oceno 5 34 % dečkov in 75 % deklic.

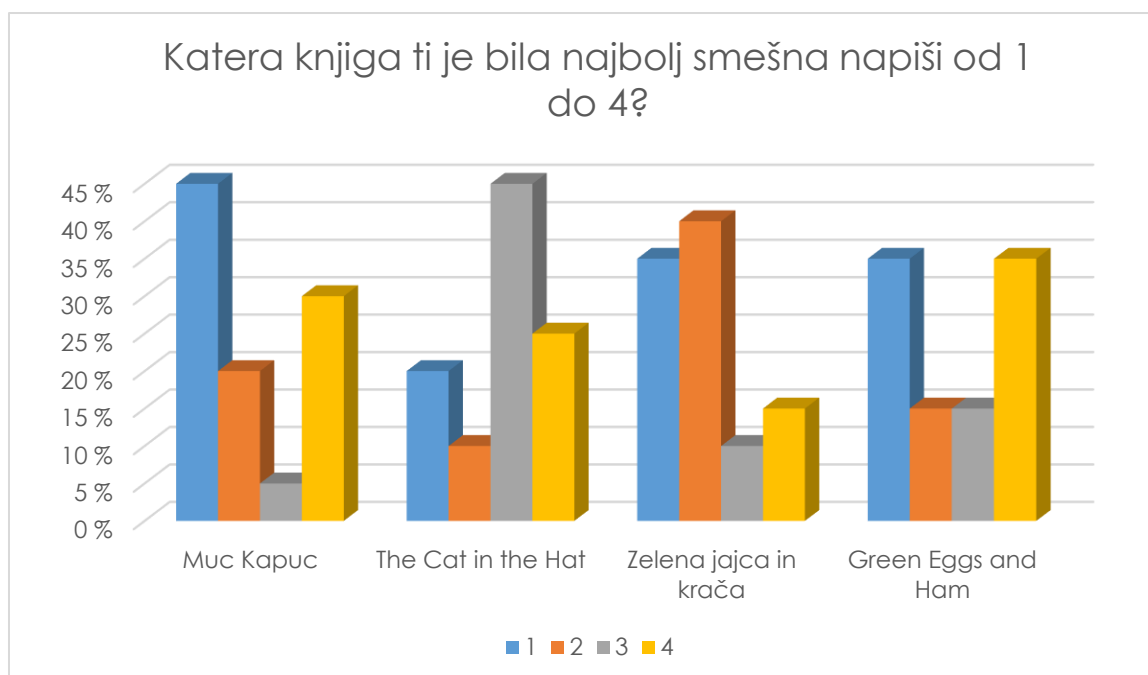
Grafa 7 in 8 sta ločena po spolu. Prvi prikazuje rezultate, kako so knjige po stopnji smešnosti razvrstili dečki, drugi pa prikazuje, kako so knjige po stopnji smešnosti razvrstile deklice.

Graf 7: Katera knjiga ti je bila najbolj smešna napiši od 1 do 4? Odgovori učencev 3. razreda.

Graf 7 prikazuje odgovore na vprašanje, katera knjiga je bila najbolj smešna dečkom. Učenci vse 4 knjige razporedijo po smešnosti od 1. do 4. mesta, pri tem je 1. mesto pripisano najsmehnejši knjigi, 2. mesto drugi najsmehnejši knjigi, 3. mesto tretji najsmehnejši knjigi in 4. mesto zadnji najsmehnejši knjigi izmed 4 prebranih.

Iz grafa je razvidno, da je knjigo *Muc Kapuc* na prvo mesto postavilo 28 % dečkov. 41 % dečkov je isto knjigo postavilo na drugo mesto, 10 % dečkov je knjigo postavilo na tretje mesto in 21 % dečkov na četrto mesto. Knjigo *The Cat in the Hat* je na prvo mesto postavilo 10 % dečkov, na drugo mesto jo je uvrstilo 7 % dečkov, na tretje mesto 38 % dečkov in na četrto mesto 45 % dečkov. Knjigo *Zelena jajca in krača* je na prvo mesto uvrstilo 35 % dečkov, na drugo mesto 31 % dečkov, na tretje mesto 14 % dečkov in na četrto mesto 17 % dečkov. Knjigo *Green Eggs and Ham* je na prvo mesto postavilo 17 % dečkov, na drugo mesto 10 % dečkov, na tretje mesto 31 % dečkov in na četrto mesto 42 % dečkov.

Graf 8: Katera knjiga ti je bila najbolj smešna napiši od 1 do 4? Odgovori učenk 3. razreda.

Graf 8 prikazuje odgovore na vprašanje, katera knjiga je bila najbolj smešna deklicam. Učenke vse 4 knjige razporedijo po smešnosti od 1. do 4. mesta, pri tem je 1. mesto pripisano najsmušnejši knjigi, 2. mesto drugi najsmušnejši knjigi, 3. mesto tretji najsmušnejši knjigi in 4. mesto zadnji najsmušnejši knjigi izmed 4 prebranih.

Iz grafa je razvidno, da je knjigo *Muc Kapuc* na prvo mesto postavilo 45 % deklic. 20 % deklic je isto knjigo postavilo na drugo mesto, 5 % deklic je knjigo postavilo na tretje mesto in 30 % deklic pa na četrto mesto. Knjigo *The Cat in the Hat* je na prvo mesto postavilo 20 % deklic, na drugo mesto jo je uvrstilo 10 % deklic, na tretje mesto 45 % deklic in na četrto mesto 25 % deklic. Knjigo *Zelena jajca in krača* je na prvo mesto uvrstilo 35 % deklic, na drugo mesto 40 % deklic, na tretje mesto 10 % deklic in na četrto mesto 15 % dečkov. Knjigo *Green Eggs and Ham* je na prvo mesto postavilo 35 % deklic, na drugo mesto 15 % deklic, na tretje mesto 15 % deklic ter na zadnje, tj. 4. mesto, je knjigo uvrstilo 35 % deklic.

5 INTERPRETACIJA RAZISKAVE ALI DISKUSIJA

Rezultati raziskave so zelo raznoliki in zanimivi. Analiza je potekala po spolu, z namenom, da bi prišli do čim več odgovorov. Pri prvem vprašanju so otroci morali obkrožiti svoj spol ter pri drugem napisati svojo starost.

S hipotezo 1 smo predvidevali, da bodo vse štiri knjige bolj smešne deklicam kot dečkom. Predvidevamo, da učenke natančneje, tj. pozorneje poslušajo, zato bodo dela razumele bolje. Grafa 1 in 4 prikazujeta odgovore učenk in učencev na vprašanje, ali so jim bili izvirniki in prevodi smešni. Graf 1 prikazuje rezultate za knjigi *The Cat in the Hat* ali *Muc Kapuc* ter graf 4 za knjigi *Green Eggs and Ham* ali *Zelena jajca in krača*. 50 % dečkov je odgovorilo, da sta jima knjigi *The Cat in the Hat* in *Muc Kapuc* smešni, medtem ko je isti odgovor podalo 75 % deklic. 48 % dečkov in 52 % deklic menijo, da sta tudi Knjigi *Green Eggs and Ham* oziroma *Zelena jajca in krača* bili smešni. Glede na rezultate ugotavljamo, da so vse štiri knjige bile smešnejše deklicam kot dečkom. S tem hipotezo 1 potrdimo.

Hipoteza 2 izhaja iz predpostavke, da bodo slovenski prevodi učencem in učenkam 3. razreda *Osnovne šole Ljubečna* bolj smešni, ker je prevod v njihovem prvem, tj. maternem jeziku in knjige bolje razumejo. Učenci so stari med 7 in 9 let, njihovo predznanje tujega jezika pa še ni na takšni ravni, da bi lahko razumeli celotno besedilo v popolnosti in brez ilustracij. Ilustracije so vizualna opora pri razumevanju besedila. Glede na rezultate v grafih 7 in 8 se ta hipoteza potrdi za dečke, saj so v veliki večini na prvi mesti po smešnosti postavili slovenska prevoda oz. prepesnitvi. Predvidevam, da je razlog (ne)razumevanje tujega jezika. Pri deklicah se ta hipoteza delno potrdi. Graf 8 prikazuje, da so sicer tudi deklice na prvo mesto postavile slovenski prevod *Muc Kapuc*, medtem ko si drugo mesto delita angleški izvornik *Green Eggs and Ham* in slovenska prepesnitev *Zelena jajca in krača*.

S hipotezo 3 smo skušali ugotoviti, ali je otrokom, medtem ko so poslušali branje knjig bolj smešno samo besedilo ali ilustracije ali morebiti kaj drugega. Predvidevali smo, da Pri četrtem anketnem vprašanju, ki ga prikazujeta grafa 2 in 5, smo jim ponudili več odgovorov: ilustracije, način branja, besedilo in drugo. Za odgovor *ilustracije* se je odločilo 45 % dečkov in 40 % deklic, za odgovor *način branja* se je odločilo 0 % dečkov in 20 % deklic, za odgovor *besedilo* se je odločilo 16 % dečkov in 30 % deklic ter za odgovor *drugo* se je odločilo 39 % dečkov ter 10 % deklic. S tem smo hipotezo 3 ovrgli. Predvidevali smo, da bodo ilustracije otrokom zaradi časovne razlike med nastankom in branjem, tuje in jih ne bodo najboljše razumeli. Izhajali smo iz tega, da so jim ilustracije zgolj v pomoč razumevanju besedila. Dr. Seuss je sam ilustrator vseh štirih knjig, toda knjige so nastale pred približno 60 leti, v drugi kulturi, zato smo predvidevali, da učenke in učence v slovenskem prostoru morda ne bodo

najbolj pritegnile. Ugotovili smo, da so ilustracije vendarle brezčasne in da lahko komunicirajo z bralci, ne glede na kulturo in ne glede na čas nastanka oz. branja ali poslušanja.

Hipoteza 4 izhaja iz predpostavke, da bo otrokom najsmešnejša knjiga *Zelena jajca in krača*. Sošolki Laura Drobne in Zala Gorjak, ki sta naredili raziskavo na področju prevajanja dr. Seussove poezije za otroke, sta opravil intervju s prevajalko Uršo Vogrinc Javoršek, ki sva ga tudi sami prebrali. V intervjuju s prevajalko Uršo Vogrinc Javoršek smo izvedeli, da po smešnosti med trenutno tremi prevodi dr. Seussovih knjig, ki jih imamo na slovenskem tržišču, izstopa *Zelena jajca in krača*. Vsaka od dr. Seussovih knjig, *Muc Kapuc*, *Zelena jajca in krača* ter *Lisica Nogavica* ima neko lastnost, po kateri izstopa. Sama prevajalka je v intervjuju kot najbolj smešno označila ravno delo *Zelena jajca in krača*, zato smo predvidevali, da bo učencem in učenkam 3. razreda *Osnovne šole Ljubečna* najsmešnejša ravno ta knjiga. Mi smo učencem in učenkam naše šole prebrali *The Cat in the Hat* ali *Muc Kapuc* ter *Green Eggs and Ham* ali *Zelena jajca in krača*. Knjigo *Fox in Socks* ali *Lisica Nogavica* učencem in učenkam 3. razreda nismo prebrali, kajti tudi sama prevajalka meni, da je za to knjigo potrebno že nekaj predznanja iz angleška jezika. To knjigo bi morda prebrali starejšim učencem in učenkam. Grafa 3 in 6 prikazujeta mnenje naših učencev in učenk, kjer so vse štiri knjige ocenili z ocenami od 1 do 5, pri čemer je 1 najnižja ocena, 5 pa najvišja. 16 % dečkov knjigo *Muc Kapuc* oceni z najnižjo oceno 1. Oceno 2 tej knjigi ni dal noben učenec in nobena učenka. 13 % dečkov je knjigo ocenilo z oceno 3. 10 % dečkov in 25 % deklic so knjigo ocenili z oceno 4. Dečki so z najnižjo oceno ocenili angleška izvirnika, z najboljšo oceno pa prevod *Zelena jajca in krača*. Tudi deklice so isto knjigo ocenile z najboljšo oceno. Zanimivo je, da deklice niso dajale nizkih ocen nobeni od štirih knjig. Hipotezo 4 smo s tem potrdili, čeprav nismo pričakovali, da bo delež učencev, ki bodo knjigo ocenili z najnižjo oceno tako visok. Razlika je bila tudi med oddelkoma, kar je razvidno iz video posnetkov. V 3. b so učenci in učenke bolj odreagirali na prebrano, medtem ko učenci in učenke v 3. a niso vidno pokazali, da bi jim prebrane knjige bile smešne. Po končanem branju smo skupinam zastavili vprašanja, ali so jim bile knjige smešne. V 3. b so v večini otroci odgovorili, da so jim knjige bile smešne, približno 4 učenci se s tem niso strinjali. V 3. a so učenci in učenke v večini odgovorili, da jim knjige sploh niso bile smešne, morda 2 ali 3 so dejali, da mogoče malo. Učenci in učenke v 3. b so se bolj smejali ob branju knjig *Green Eggs and Ham* oziroma še bolj pri slovenskem prevodu *Zelena jajca in krača*, kar dodatno okrepi naše predvidevanje.

Merjenje humorja zgolj s posnetkom daje rezultate, ki jih je težko podkrepiti, namreč marsikomu je bila knjiga smešna, toda se ni smejal na glas, ali pa tudi obratno. Telesno in mimično izražanje je težko prebrati in definirati. Na posnetkih sva opazili, da se nekateri učenci smehljajo, toda potem so v anketnem vprašalniku napisali drugače. Opazili sva, da je tukaj bil prisoten vpliv

sošolcev drug na drugega. Nekateri učenci so se odločili, da jim knjiga ni bila smešna, ker so slišali svojega najboljšega prijatelja v razredu, da je takšno njegovo mnenje. Zanimivo je, da takšnega vpliva med deklicami ni bilo zaznati. Z anketnim vprašalnikom smo poskusili pridobiti točnejše odgovore in ugotoviti, kdo je morebiti natančnejši poslušalec ali pa kdo ima večji smisel za humor. Eno je gotovo, tukaj ne gre za tekmovanje. Ne glede na to, ali je branje knjig bilo vsem smešno ali ne, na posnetkih se vidi, da so vsi, učenci in učenke, poslušali zbrano in brez težav, saj se med branjem nihče ni vstajal ali govoril. Vsi so poslušali in gledali ilustracije. V veliko pomoč pa je bil pregled posnetkov in tudi intervju s prevajalko, saj nam je razjasnila kar nekaj predvidevanj.

Zanimivo bi bilo opazovati tudi branje knjige, ki je mi nismo vključili v našo raziskavo, tj. *Fox in Socks* ali *Lisica Nogavica*. Zanimivo bi bilo narediti primerjavo z našo raziskavo ter kako lahko različna starost otroka vpliva na razumevanje humorja v knjigah. Vključili bi lahko, sploh pri slovenskih prevodih, mlajše in starejše učence in učenke.

6 ZAKLJUČEK

Meniva, da humor med otroki zelo specifičen. Zelo veliko je odvisno od situacijskega humorja, ki ga naredimo s svojim načinom komuniciranja ali branja.

Naučili sva se, da je branje literature mlajšim učencem in učenkam kar velik izziv, saj je potrebno razmišljati o tem, kaj bodo razumeli in kaj ne. Ozavestiti je treba in vaditi glasno, razločno in počasno branje, sprotno kazanje ilustracij, poudarjeno in doživeto branje, spreminjanje glasu, že skoraj igranje in dramatiziranje. To je zelo pomembno, sploh kadar beremo otrokom v tujem jeziku, saj njihovo predznanje tujega jezika ni na takšni ravni, kot je poznavanje prvega, tj. maternega jezika. Občutek sva imeli, da če naju ne bodo razumeli, nas ne bodo želeli več poslušati, toda proti najinim pričakovanjem so učenci in učenke branje vseh štirih knjig opravili z zanimanje, kar je za naju zelo pozitivna izkušnja. Naučili sva se tudi tehničnega oblikovanja in znanja uporabe računalnika pri strokovnem pisanju.

7 VIRI

Drobne, L. in Gorjak, Z. (2019): Prevajanje dr. Seussove poezije za otroke. Raziskovalna naloga. Osnovna šola Ljubečna.

Kos, J. (1996): *Literarna teorija pri pouku književnosti*. Ljubljana: Zavod Republike Slovenije za šolstvo.

Rothbart, L. S. (2009). *THE TRANSLATION OF HUMOUR IN ROALD DAHL'S PARODY* [elektronski vir]. Pridobljeno, 15. 2. 2019, <http://citeseerx.ist.psu.edu/viewdoc/download?doi=10.1.1.890.4501&rep=rep1&type=pdf>

Saksida, I. (1994): *Mladinska književnost med literarno vedo in književno didaktiko*. Maribor: Obzorja.

8 Priloge

8. 1 Priloga 1 Anketa

1. SPOL

MOŠKI ŽENSKI

2. STAROST

3. ALI TI JE BILA KNJIGA SMEŠNA?

DA NE

ZAKAJ?

4. KAJ TI JE V KNJIGI BILO SMEŠNO?

A) ILUSTRACIJE (SLIKE) B) NAČIN, KAKO JE BILO PREBRANO C) BESEDILO
D) DRUGO (Napiši, kaj ti je bilo smešno.)

5. OCENA OD 1 DO 5

SLOVENSKA KNJIGA

ANGLEŠKA KNJIGA

6. KATERA KNJIGA TI JE BILA NAJBOLJ SMEŠNA NAPIŠI OD 1 DO 4.

MUC KAPUC
HAM

THE CAT IN THE HAT

ZELENA JAJCA IN KRAČA

GREEN EGGS AND